
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Zamora Hernández, Ariadna; Aybar Jimenez, Ivan, dir. Estudi de la capacitat jurídica de les persones majors d'edat amb discapacitat a catalunya després de la convenció de Nova York de 2006 sobre els drets de les persones amb discapacitat. 2024. (Grau de Dret)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/303132>

under the terms of the license

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

ESTUDI DE LA CAPACITAT JURÍDICA DE LES PERSONES MAJORS D'EDAT AMB DISCAPACITAT A CATALUNYA DESPRÉS DE LA CONVENCIÓ DE NOVA YORK DE 2006 SOBRE ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Autora: ARIADNA ZAMORA HERNÁNDEZ

Tutor: IVÁN AYBAR JIMÉNEZ

Grau en DRET

Treball Final de Grau

Facultat de Dret

13 de maig de 2024

AGRAÏMENTS

Voldria expressar la meva gratitud al Dr. Iván Aybar Jiménez, tutor del present Treball de Fi de Grau, per donar-me suport en la tramitació de l'estudi i proporcionar-me consells i idees per aplicar tant al treball com a la carrera professional.

Agrair també al meu entorn per donar-me suport durant tot el procés.

ABSTRACT

En un moment històric com l'actual, en el qual el replantejament dels drets humans és constant i en el qual es persegueix la protecció d'uns drets afavoridors per a tots els col·lectius, és necessari tenir una base estructural i material sòlida d'aquests drets per a poder comprendre com evolucionen i en conseqüència, entendre els canvis que introdueixen les constants reformes legislatives. Precisament el present estudi s'orienta en aquesta direcció. Les persones amb discapacitat es troben vinculades a un marc legal i jurídic mutant juntament amb l'evolució de la societat, i aquest context requereix establir unes bases jurídiques concretes per a la millor comprensió de l'evolució dels seus drets.

En un momento histórico como el actual, en el cual el replanteamiento de los derechos humanos es constante y en el cual se persigue la protección de unos derechos favorecedores para todos los colectivos, es necesario tener una base estructural y material sólida de estos derechos para poder comprender cómo evolucionan y en consecuencia, entender los cambios que introducen las constantes reformas legislativas. Precisamente el presente estudio se orienta en esta dirección. Las personas con discapacidad se encuentran vinculadas a un marco legal y jurídico mutante junto con la evolución de la sociedad, y este contexto requiere establecer unas bases jurídicas concretas para la mejor comprensión de la evolución de sus derechos.

At a historic moment such as the present, when the rethinking of human rights is constant and in which the protection of rights that favor all groups is sought, it is necessary to have a solid structural and material basis for these rights to be able to understand how they evolve and, consequently, to understand the changes introduced by the constant legislative reforms. The present study is precisely in this direction. People with disabilities are linked to a mutating legal and legal framework together with the evolution of society, and this context requires establishing specific legal bases for a better understanding of the evolution of their rights.

ÍNDIX

Abreviatures

Paraules clau

1. Introducció	pàg. 7
2. La Convenció de Nova York de 2006 sobre els drets de les persones amb discapacitat i el corresponent Protocol facultatiu	pàg. 11
2.1. Introducció	pàg. 11
2.2. La capacitat jurídica de les persones amb discapacitat a la Convenció de Nova York de 2006, sobre els drets de les persones amb discapacitat	pàg. 12
2.3. Mecanismes de seguiment i protecció que ofereix la Convenció i el seu Protocol Facultatiu	pàg. 16
2.3.1. <i>Mecanismes que ofereix la Convenció</i>	pàg. 16
2.3.2. <i>Mecanismes que ofereix el Protocol</i>	pàg. 17
2.4. Jurisprudència rellevant	pàg. 18
3. Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi Civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat	pàg. 21
3.1. Introducció	pàg. 21
3.2. Canvis introduïts pel Decret Llei 19/2021 a Catalunya respecte de l'anterior regulació del Codi Civil de Catalunya	pàg. 22
2.3.1. <i>El nomenament i la designa del càrrec d'assistent</i>	pàg. 22
2.3.1.1. <i>La designa notarial</i>	pàg. 24
2.3.1.2. <i>La designa judicial</i>	pàg. 25
2.3.2. <i>El contingut, la modificació i l'extinció de l'assistència</i>	pàg. 26
3.3. Efectes de la llei en els procediments d'incapacitació anteriors a l'entrada en vigor	pàg. 28
3.4. Mecanismes de protecció dels drets de les persones amb discapacitat a Catalunya. La Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació	pàg. 30
3.4.1 <i>Contextualització</i>	pàg. 30
3.4.2. <i>Mecanismes d'aplicació</i>	pàg. 31
3.5. Resolucions judicials fundades en l'actual normativa catalana	pàg. 33
4. Conclusions	pàg. 43
5. Bibliografia	pàg. 46
5.1. Fonts doctrinals	pàg. 46
5.2. Fonts legislatives	pàg. 47
5.3. Altres fonts	pàg. 48
5.4. Taula de jurisprudència	pàg. 50

ABREVIATURES

- art. = article
- CC = Código Civil
- CCCat = Codi Civil de Catalunya
- CERMI = Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat
- TEDH = Tribunal Europeu de Drets Humans
- ABVD = Activitats Bàsiques de la Vida Diària
- AIVD = Activitats Instrumentals de la Vida Diària

PARAULES CLAU

Discapacitat, Capacitat jurídica, Assistent, Guàrdia de fet, Curatela, Tutela, Autonomia de la voluntat

PALABRAS CLAVE

Discapacidad, Capacidad jurídica, Asistente, Guardia de hecho, Curatela, Tutela, Autonomía de la voluntad

KEYWORDS

Disability, Juridical capacity, Assistant, Foster care, Guardianship, Party autonomy

1. INTRODUCCIÓ

La discapacitat es troba definida en la Real Academia Española de la manera següent:

“Situació de la persona que, per les seves condicions físiques, sensorials, intel·lectuals o mentals duradores, troba dificultats per a la seva participació i inclusió social¹.”

Aquesta definició diferencia entre un factor personal, és a dir, condicions físiques, sensorials, intel·lectuals o mentals duradores; i un factor de l'entorn, referent a la participació i inclusió social. Els factors de l'entorn poden condicionar-se a diversos aspectes, entre ells l'accessibilitat, per exemple, accés a edificis, accés a informació, accés a transport públic... També pot condicionar-se a aspectes jurídics o normatius, com la protecció legal i normativa contra la discriminació o les polítiques a favor dels drets de les persones amb discapacitat. Un aspecte rellevant quant a l'entorn també serien els aspectes socioeconòmics, aquells que varien segons el patrimoni, la procedència o la cultura de les persones. Aquesta pluralitat de factors, tant personals com de l'entorn, determinen la participació d'una persona en la societat, i, en conseqüència, si existeix discapacitat².

L'objecte del present estudi se centra en els factors jurídics i normatius, aquells que versen sobre la protecció dels drets de les persones amb discapacitat, és a dir, aquelles a qui la participació i la inclusió en la societat es veu limitada per factors personals.

Havent estat introduïdes les nocions bàsiques, es procedeix a contextualitzar en espai i temps l'objecte del present estudi.

En data 13 de desembre de 2006 aprova l'Assemblea General de les Nacions Unides la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i el seu Protocol facultatiu a Nova York, que van entrar en vigor el 3 de maig de 2008. Estableixen la Convenció i el Protocol la defensa que les persones amb discapacitat, qualsevol de les referides *ut supra*, tenen el dret a gaudir de tots els drets humans i llibertats fonamentals, i a ser

¹ Real Academia Española. (2014). *Diccionario de la lengua española*, 23.ª ed., [versión 23.7 en línea].

² Oficina del Alto Comisionado de Naciones Unidas Derechos Humanos. (2014). Convención sobre los derechos de las personas con discapacidad - Guía de formación. *Serie de capacitación profesional N° 19*.

respectats i protegits en el seu exercici, essent efectiva la igualtat de condicions amb els altres drets, imposant als Estats una sèrie d'obligacions pel compliment dels objectius³.

La Convenció posa el punt de mira en la dignitat humana i la prohibició de la discriminació per motius de discapacitat. També basa el seu contingut en la igualtat, dins de la qual promou la plena participació de les persones amb discapacitat en tots els àmbits de la vida. En aquest sentit, és destacable la creació d'un sistema per a la presentació de denúncies que recull el Protocol facultatiu, per a garantir la protecció dels drets establerts en la Convenció⁴. El Protocol faculta un grup d'experts independents, el Comitè sobre els drets de les Persones amb Discapacitat, per a rebre les denúncies de les persones que al·leguin ser víctimes de violacions dels drets reconeguts en la Convenció vinculada a dit Protocol, denúncies que seran resoltes d'acord amb els criteris establerts en els referits textos legals⁵.

És rellevant el canvi de percepció, implicacions i connotacions del terme “discapacitat” que es desenvolupen en la Convenció de Nova York de 2006. Aquesta indaga en els prejudicis, estigmes i estereotips que es coneixien sobre les persones amb discapacitat, i estableix en el seu cos legal diverses obligacions amb l'objectiu de promoure el concepte de discapacitat des d'un punt de vista positiu, així com de promoure una consciència social de la situació de les persones amb discapacitat, tractant de despertar un “empoderament” a favor d'aquestes enfocant en el respecte dels drets humans⁶.

Espanya ratifica la Convenció i el Protocol el 21 d'abril de 2008, i aquesta és imperativa a l'estat de conformitat amb l'article 10 de la Constitució Espanyola, relatiu a la dignitat inherent a la persona i a la interpretació dels drets fonamentals i llibertats reconegudes a la Constitució d'acord amb la Declaració Universal de Drets Humans i els tractats i

³ Oficina del Alto Comisionado de Naciones Unidas Derechos Humanos. (2014). Convención sobre los derechos de las personas con discapacidad - Guía de formación. *Serie de capacitación profesional N° 19*.

⁴ Oficina del Alto Comisionado de Naciones Unidas Derechos Humanos. (2014). Convención sobre los derechos de las personas con discapacidad - Guía de formación. *Serie de capacitación profesional N° 19*.

⁵ Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas. (2013). *Procedimientos para presentar denuncias individuales en virtud de tratados de derechos humanos de las Naciones Unidas*. [Folleto informativo N° 7, Rev. 2].

⁶ Oficina del Alto Comisionado de Naciones Unidas Derechos Humanos. (2014). Convención sobre los derechos de las personas con discapacidad - Guía de formación. *Serie de capacitación profesional N° 19*.

acords internacionals que Espanya ratifiqui, essent la Convenció i el Protocol un d'aquests⁷.

És arrel d'aquesta ratificació que es designa oficialment el CERMI, Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat, com a mecanisme de seguiment i aplicació de dita Convenció dins de l'Estat Espanyol⁸. Aquesta designa és reconeguda a la Disposició addicional primera del Real Decret 1276/2011, de 16 de setembre, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

*“se designa al **Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad** (CERMI), en tanto que asociación de utilidad pública más representativa en el ámbito estatal de los diferentes tipos de discapacidad, como mecanismo independiente para promover, proteger y supervisar la aplicación en España del citado Tratado Internacional.”⁹”*

Fins a juny de 2021 la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat es regulava a Espanya per mitjà del procediment d'incapacitació, mesura judicial que limitava la capacitat d'obrar de la persona amb discapacitat, ja fos totalment o parcialment, i el nomenava un tutor per actuar en el seu nom i representació, a través de les institucions de tutela, curatela, potestat rehabilitada o potestat prorrogada.¹⁰

És a causa del canvi de percepció del terme de discapacitat que realitza la Convenció de Nova York de 2006 que a Espanya s'aprova la Llei 8/2021, de 2 de juny, pel que es reforma la legislació civil i processal per el suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica. Aquest text legal elimina la figura d'incapacitació judicial per reconèixer que totes les persones tenen capacitat jurídica. Així mateix, desapareix la figura del tutor que prenia les decisions relatives a la persona amb discapacitat, i es permet la designa d'un curador excepcionalment en cas de

⁷ Fresno García, J.M., Ruiz Villafranca, R., Fillat Delgado, Y. (2022). *Análisis sobre la situación de los derechos de las personas con discapacidad e identificación de retos de futuro*. Real Patronato sobre Discapacidad y Ministerio de Derechos Sociales y Agenda 2030.

⁸ Delegación del CERMI. (2020). *Derechos Humanos y discapacidad - Informe España 2019*. (2019; Colección Convención ONU).

⁹ Real Decreto 1276/2011, de 16 de septiembre, de adaptación normativa a la Convención Internacional sobre los derechos de las personas con discapacidad., BOE I. Disposiciones generales (2011).

¹⁰ Simarro García Abogados. (2023). *La incapacitación judicial en España tras la reforma legal*.

necessitat, que podrà desenvolupar les funcions atribuïdes específicament via judicial i atenent les necessitats de la persona discapacitada. També apareixen dues figures jurídiques noves, la guarda de fet i el defensor judicial. D'aquesta manera, es permet fomentar l'autonomia de la voluntat de la persona amb discapacitat¹¹.

Arrel de la Llei 8/2021 que reforma la legislació estatal i de la Convenció, Catalunya es veu en l'obligació de regular les normes que regulaven fins llavors el procediment de modificació de la capacitat, per la qual cosa en data 6 de novembre de 2021 entra en vigor el Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost pel qual s'adapta el Codi Civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat.

Havent estat el treball introduït, l'objecte del present és la profundització a la Convenció Internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, en concret en l'àmbit de la capacitat jurídica; l'estudi de l'actual situació normativa de les persones majors d'edat amb discapacitat a Catalunya i la determinació del procediment per a la revisió de les mesures d'incapacitació adoptades amb anterioritat a l'entrada en vigor de la nova normativa; i finalment l'estudi de l'aplicació real pràctica del Decret-Llei 19/2021 a Catalunya.

¹¹ García, F.M. (2023). Incapacitación judicial en España tras la última reforma legal. *Legal Today*.

2. LA CONVENCIÓ DE NOVA YORK DE 2006 SOBRE ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT I EL CORRESPONENT PROTOCOL FACULTATIU

2.1. INTRODUCCIÓ

Els principals objectius de la referida Convenció i el seu corresponent Protocol són els detallats a continuació:

- 1) Ésser un instrument de protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals de les persones amb discapacitat, per garantir que aquestes en gaudeixen plenament en condicions d'igualtat i amb respecte a la seva dignitat inherent.
- 2) Donar visibilitat al col·lectiu de persones amb discapacitat, per afavorir el reconeixement i protecció dels seus drets, i la cobertura de les seves necessitats.
- 3) Imposar una obligació als Estats que ratifiquin la Convenció i el Protocol a adaptar la seva normativa interna i les polítiques al contingut i essència d'aquests textos.
- 4) Prohibir expressament la discriminació per discapacitat, entenent aquesta com qualsevol obstacle al lliure exercici dels drets i llibertats de les persones per motiu de discapacitat¹².

Els principis en els quals estan inspirats tant la Convenció com el Protocol, es troben recollits a l'article 3 de la mateixa, essent aquests els següents¹³:

- La dignitat, autonomia individual, llibertat i independència de les persones amb discapacitat.
- La no discriminació, a la que ja s'ha fet referència en el paràgraf anterior.
- La plena participació i inclusió a la societat.
- El respecte i acceptació de les persones amb discapacitat.
- La igualtat d'oportunitats.
- L'accessibilitat.

¹² Fresno García, J.M., Ruiz Villafranca, R., Fillat Delgado, Y. (2022). *Análisis sobre la situación de los derechos de las personas con discapacidad e identificación de retos de futuro*. Real Patronato sobre Discapacidad y Ministerio de Derechos Sociales y Agenda 2030.

¹³ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

- La igualtat entre l'home i la dona.
- El respecte a l'evolució dels infants amb discapacitat i el seu dret a preservar la seva identitat.

2.2. LA CAPACITAT JURÍDICA DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT A LA CONVENCIÓ DE NOVA YORK DE 2006, SOBRE ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Tal com ha estat introduït en els apartats *ut supra*, la Convenció regula un conjunt de drets humans, civils, polítics, socials i econòmics. Prenen important rellevància pel present estudi els vinculats a la capacitat jurídica, que seran exposats i analitzats a continuació.

I.- La primera vinculació que es troba amb la capacitat jurídica de les persones físiques és a l'article 4, apartat primer, lletra b) del text normatiu. El precepte recull les obligacions generals a les quals els Estats Part estan vinculats. En concret, faculta dits Estats a

“Tomar todas las medidas pertinentes, incluidas medidas legislativas, para modificar o derogar leyes, reglamentos, costumbres y prácticas existentes que constituyan discriminación contra las personas con discapacidad”¹⁴.

L'obligació que imposa dit precepte als Estats és la de revisar els teus textos legislatius, principis i costums de dret vigents que puguin vulnerar els drets de les persones amb discapacitat, modificant o derogant-los en cas d'ésser discriminatoris per raó de discapacitat¹⁵.

És rellevant per exemple, en el cas de la figura d'incapacitació i les corresponents institucions de tutela o curatela a Espanya i Catalunya, regulades en els respectius codis civils. La Convenció va ser l'impuls definitiu per a Espanya i Catalunya per a revisar les institucions amb les que comptaven per a regular la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, i avaluar si aquestes podien ser contràries al contingut de la Convenció, incorrent en una discriminació per discapacitat.

¹⁴ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

¹⁵ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

II.- Vinculat amb la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, també és destacable l'article 5 del text de la Convenció, per regular la igualtat i la no discriminació. El precepte estableix que totes les persones són iguals davant i en virtut de la llei, i que totes tenen dret a una protecció legal sense cap mena de discriminació, motiu pel qual la capacitat jurídica de les persones no hauria de veure's restringida ni prohibida per la llei amb motiu de discapacitat¹⁶.

La llei no protegeix a les persones amb discapacitat quan la mateixa denega la capacitat jurídica d'aquestes per raó de discapacitat sense prèviament avaluar si la dita discapacitat impedeix el correcte desenvolupament de l'exercici dels seus drets i obligacions, i en cas de ser així, sense preveure si existeix alguna mesura menys restrictiva dels seus drets.

III.- En el mateix sentit, l'article 10 del text de la Convenció regula el dret a la vida inherent a totes les persones, i l'obligació dels Estats d'adoptar mesures per garantir que les persones amb discapacitat gaudeixen d'aquest en igualtat de condicions¹⁷.

Recollint el contingut de la publicació de "*Derechos humanos y calidad de vida*", de l'autor Emilio García García, el dret a la vida no refereix solament a una mera existència, sinó a l'acte de viure en condicions una vida humana de qualitat, essent garantides les necessitats biològiques, socials i culturals de cada persona, i afavorint el desenvolupament i evolució personals¹⁸.

És per aquest motiu que incidir en la capacitat jurídica de les persones per raó de discapacitat pot vulnerar el dret a la vida, per incidir directament en la qualitat de vida d'aquestes, i afectar a les seves necessitats socials.

IV.- L'article 12 de la Convenció és el precepte principal referent a la regulació de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, encapçalant l'igual reconeixement com a persona davant la llei. A efectes pràctics, l'article es divideix en 5 apartats. Organitzats segons l'objecte que regulen, l'apartat primer i segon contextualitzen l'abast d'aquest en la capacitat jurídica; els apartats tercer i quart refereixen a les mesures que

¹⁶ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

¹⁷ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

¹⁸ García García, E. (1999). *Derechos humanos y calidad de vida. Tecnos*.

han d'adoptar els Estats; i el darrer apartat concreta sobre el dret a la propietat i els assumptes econòmics de les persones amb discapacitat¹⁹.

En primer lloc, l'article reafirma que les persones amb discapacitat tenen dret al reconeixement de la seva personalitat jurídica i se'ls reconeix la capacitat jurídica en igualtat de condicions. S'extreu d'aquests primers apartats el següent: a) que la personalitat jurídica no difereix entre les persones amb discapacitat o sense, i b) que la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat deixa de ser modificable, doncs en cas de ser modificada no s'estaria garantint el seu exercici en igualtat de condicions²⁰.

En la mateixa línia, els apartats tercer i quart estableixen que els Estats part hauran d'adoptar mesures de suport perquè les persones amb discapacitat puguin desenvolupar l'exercici de capacitat jurídica. És a dir, partint de la base de que la seva capacitat jurídica no serà modificada, la Convenció imposa als Estats l'obligació d'adoptar mesures de suport perquè les persones amb discapacitat puguin desenvolupar-la sense veure's restringits ni discriminats en l'exercici de la seva capacitat jurídica²¹.

Així mateix, l'apartat quart profunditza més en la regulació de dites mesures, a part de prohibir la restricció o modificació de la capacitat jurídica, l'apartat atorga altres obligacions a l'aplicació de les mesures. En concret, la facultat d'impedir abusos de Drets Humans; l'obligació de tenir en compte i respectar els drets, la voluntat i les preferències de la persona amb discapacitat; i evitar els conflictes d'interessos o influències indegudes. Amb tot això, el precepte incorpora també limitacions a les mesures, en particular, aquestes han d'adaptar-se en proporció a les circumstàncies de les persones, adoptar-se durant el menor temps possible i sempre subjectes a exàmens periòdics judicials²².

Per últim, l'apartat cinquè de l'article 12 de la Convenció refereix a les mesures que hauran d'adoptar els Estats part per garantir en igualtat de condicions, en primer lloc, el dret de les persones amb discapacitat a ser propietàries i heretar béns, així com a no ser privades d'aquests de forma arbitrària, i, en segon lloc, a defensar els interessos i

¹⁹ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

²⁰ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

²¹ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

²² Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

assumpes econòmics de les persones amb discapacitat. Es desprèn d'aquest precepte una especial defensa del dret a la propietat i dels assumpes econòmics²³.

V.- L'article 14 de la Convenció refereix a la llibertat i seguretat de la persona. En concret, obliga als Estats part a garantir en igualtat de condicions el dret a la llibertat i seguretat de la persona a les persones amb discapacitat, així com a evitar la privació de llibertat d'aquestes de forma il·legal, arbitrària o per raó de discapacitat, i garantir que qualsevol privació de llibertat sigui conforme amb la llei²⁴.

Recollint les reflexions contingudes a la tesi doctoral del Sr. Álvaro Fernando Benavides López amb el títol de "*Modelos de capacidad jurídica: una reflexión necesaria a la luz del art. 12 de la Convención Internacional sobre los derechos de las personas con discapacidad*", limitar o prohibir el dret a la llibertat implica un límit directe en l'autonomia de la voluntat de la persona²⁵. En concret, incapacitar o modificar la capacitat jurídica d'una persona per raó de discapacitat estaria vulnerant directament la llibertat personal de la persona.

VI.- Per últim, l'article 29 de la Convenció regula la participació en la vida política i pública, obligant als Estats part a assegurar que les persones amb discapacitat puguin "*participar plena y efectivamente en la vida política y pública en igualdad de condiciones con las demás, ..., incluidos el derecho y la posibilidad de las personas con discapacidad a votar y ser elegidas...*"²⁶.

El dret a la participació en la vida política i pública incideix directament en la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, doncs d'aquests es desprenen drets i obligacions que amb la modificació o incapacitació de la capacitat jurídica es veurien afectats i directament vulnerats.

²³ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

²⁴ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

²⁵ Fernando Benavides López, Á. (2013). Modelos de capacidad jurídica: Una reflexión necesaria a la luz del art. 12 de la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad [Doctoral dissertation, Universidad Carlos III de Madrid].

²⁶ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

2.3. MECANISMES DE SEGUIMENT I PROTECCIÓ QUE OFEREIX LA CONVENCIÓ I EL SEU PROTOCOL FACULTATIU

Tant el text de la Convenció com el seu corresponent Protocol Facultatiu reconeixen mecanismes de seguiment de l'aplicació de la Convenció per part dels Estats Part, així com diversos mecanismes de protecció per assegurar que no es vulneren els drets de les persones amb discapacitat, i en cas d'ésser així, permeten que aquestes persones puguin informar de les possibles vulneracions per actuar en conseqüència i garantir la protecció dels seus drets.

2.3.1. Mecanismes que ofereix la Convenció

Tal com ha estat mencionat en el paràgraf anterior, la Convenció ofereix un seguit de controls per garantir la correcta aplicació de les obligacions establertes en el text. Aquests es troben recollits de l'article 33 a l'article 40 del text legal.

L'apartat segon de l'article 33 obliga als Estats Part a designar diversos mecanismes independents de promoció, protecció i supervisió de l'aplicació de la Convenció²⁷.

L'article 34 de la Convenció regula la creació del Comitè sobre els drets de les persones amb discapacitat. Aquest és integrat per un total de 12 experts, nombre de membres ampliable a 18, que són escollits pels Estats Part per un període de 4 anys, i les seves funcions són recollides en un Reglament propi.²⁸

La funció principal del Comitè és la de supervisar l'aplicació de la Convenció per part dels Estats Part, de la forma en que es detalla en els articles posteriors del text legal.

Els articles 35 i 36 tracten sobre els informes que els Estats Part estan obligats a presentar davant del Comitè. Els Estats Part hauran de presentar dues tipologies d'informe davant el Comitè. En primer lloc, dintre dels dos primers anys de ratificar la Convenció, els Estats hauran de presentar un informe exhaustiu, que ha d'incloure totes les mesures que aquests hagin adoptat per complir amb les obligacions imposades per dita Convenció, i els progressos realitzats. En segon lloc, cada quatre anys deuran enviar al Comitè informes ulteriors, que no hauran de contenir informació que ja hagi constatat

²⁷ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

²⁸ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

en els informes exhaustius, sinó informació sobre nous esdeveniments i factors i dificultats que afectin el grau de compliment de les obligacions dels Estats. Una vegada el Comitè disposi dels informes, aquest farà als Estats els suggeriments i recomanacions oportuns, així com podrà sol·licitar més informació als Estats si escau²⁹.

Finalment, l'article 37 de la Convenció imposa la cooperació entre els Estats Part i el Comitè i l'article 40 de la Convenció obliga als Estats a reunir-se periòdicament en una Conferència per debatre i considerar el necessari sobre l'aplicació de la Convenció³⁰.

2.3.2. Mecanismes que ofereix el Protocol

El Protocol Facultatiu de la Convenció regula un mecanisme de presentació de denúncies d'incompliment de la Convenció per part dels Estats Part.

El Protocol faculta al Comitè sobre els drets de les persones amb discapacitat per a rebre les denúncies d'aquelles persones que considerin ser víctimes de violacions dels drets que els reconeix la Convenció. Dit Protocol també exigeix el compliment de dos requisits: en primer lloc, les denúncies han de ser presentades per escrit o per mitjà d'un format llegible, i, en segon lloc, l'objecte de la denúncia no pot estar essent seguit al mateix moment per un altre procediment internacional ni ja haver estat examinat pel mateix Comitè³¹.

És destacable pel present estudi que el dret a presentar denúncies s'admet en virtut de l'article 12 de la Convenció que reconeix el dret a la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat³².

Un cop rebudes les denúncies pel Comitè, aquest efectuarà determinacions al respecte, que seran públiques³³.

²⁹ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

³⁰ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

³¹ Protocolo facultativo de la Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

³² Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas. (2013). *Procedimientos para presentar denuncias individuales en virtud de tratados de derechos humanos de las Naciones Unidas*. [Folleto informativo N° 7, Rev. 2].

³³ Szmukler G, Daw R, Callard F. (2014) Mental health law and the UN Convention on the rights of Persons with Disabilities. *Int J Law Psychiatry*.

2.4. JURISPRUDÈNCIA RELLEVANT

A.- Caampaño Valle contra Espanya, apel·lació 43564/17, Tribunal Europeu de Drets Humans, d'11 d'agost de 2021³⁴

En virtut de l'exposat en els anteriors apartats és de destacable importància el cas Caampaño Valle contra Espanya, Aplicació núm. 43564/17, sentència dictada pel Tribunal Europeu de Drets Humans a Estrasburg en data 11 d'agost de 2021.

L'objecte de la controvèrsia és sobre el dret a vot de les persones amb discapacitat, relatiu a l'article 14 de la Convenció sobre els Drets de les persones amb discapacitat, i és la primera sentència contra Espanya relativa a aquest dret.

En resum, dels antecedents de fet, la part demandant, mare d'una persona amb discapacitat, va presentar davant del Jutjat de Primera Instància una demanda d'incapacitació de la seva filla un cop aquesta va complir amb la majoria d'edat, sol·licitant la no privació del dret a vot de la seva filla. El Jutjat davant del qual s'havia presentat la demanda va dictar resolució incapacitant a la seva filla, i denegant el dret a vot atenent les proves que havien estat practicades a la vista. La mare va recórrer la resolució davant de l'Audiència Provincial, el Tribunal Suprem i el Tribunal Constitucional, per considerar que s'havia vulnerat el dret a vot a la seva filla per raó de discapacitat. Tots els recursos van ésser desestimats. Davant de la desestimació, la mare va apel·lar al Tribunal Europeu de Drets Humans, per considerar vulnerat l'article 14 de la Convenció de drets de les persones amb discapacitat, referent a la llibertat i seguretat de la persona.

El tribunal argumenta la resolució del cas d'acord amb els següents fonaments jurídics:

I.- El dret al sufragi tant actiu com passiu no és absolut, sinó subjecte a restriccions o límits.

II.- En el present cas impacten els següents drets o interessos:

- a. La protecció dels drets de les persones amb discapacitat com a col·lectiu vulnerable contra les legítimes restriccions del dret a vot.

³⁴ Urizarbarrena Pérez, X. (2021). Crónica de jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos, *Revista de Derecho Comunitario Europeo*, 70, 1121-1140.

- b. La lliure expressió del poble i la democràcia contra les legítimes restriccions del dret a vot.

III.- A Espanya és legítima la restricció del dret a vot de les persones amb discapacitat atenent a les circumstàncies individuals de cada persona i cada cas, i en concret, examinant si la persona té la capacitat de conèixer les conseqüències de les seves decisions.

Vists els antecedents i els fonaments jurídics, la decisió del TEDH és la següent:

- a. La restricció del dret a vot en el present cas atén a un fi legítim.
- b. Les decisions del Jutjat de Primera Instància, l'Audiència Provincial, el Tribunal Suprem i del Tribunal Constitucional de restringir el dret a vot de la filla de la demandant eren adoptades d'acord amb la situació individual d'aquesta. Així mateix, les decisions van ser ponderades correctament, és a dir, es va analitzar degudament l'impacte i conseqüències de l'aplicació dels drets i interessos que s'oposaven, i es va concloure en una decisió degudament motivada.
- c. Les decisions dels tribunals no comportaven una discriminació per raó de discapacitat, i, per tant, no constava en el present cas una vulneració de l'article 14 de la Convenció de drets de les persones amb discapacitat.

B.- Auto del Tribunal Suprem 6634/2023 (Secció 1), de 24 de maig de 2023³⁵

És rellevant la resolució en aquest cas doncs en el recurs de cassació que s'interposa davant del Tribunal Suprem la part recurrent considera vulnerats els articles 3 i 12 de la Convenció, que han estat analitzats *ut supra*.

La Sra. Crescencia té reconegut un grau de discapacitat del 79% i pateix d'una malaltia crònica que li impedeix realitzar amb autonomia les ABVD, i prendre decisions en els àmbits de salut i econòmic. Així mateix, la situació familiar no és l'adequada, doncs existeix desavinença entre els seus fills sobretot a l'hora de prendre les decisions vers la seva mare i la residència d'aquesta. Essent aquesta la situació, el seu fill Leandro d'una part sol·licita ser l'assistent de la seva mare i traslladar aquesta a Múrcia, on ell viu, d'altra banda, la filla Camila també sol·licita ser l'assistent de la seva mare, però s'oposa al trasllat d'aquesta. Donat el conflicte entre els fills, el Jutjat decideix

³⁵ Auto del Tribunal Suprem número 6634/2023, de 24 de maig de 2023.

constituir una assistència de representació a favor de la Sra. Crescencia, atribuint el càrrec a una Fundació.

El fill Leandro recorre la sentència en apel·lació, i l'Audiència Provincial de Barcelona el declara curador de la seva mare i autoritza el trasllat a Múrcia, doncs ho considera la mesura més adient per a la Sra. Crescencia, ja que el seu estat de salut no li permet manifestar en correctes condicions la seva voluntat i preferències.

En desacord amb l'anterior resolució, la filla Camila recorre en cassació la Sentència de l'Audiència Provincial, al·legant infringits els articles 3 i 12 de la Convenció, entre d'altres. Tal com ha estat explicat en els anteriors apartats, l'article 3 de la Convenció recull els principis que fonamenten el text legal, i l'article 12 és el referent a la igualtat davant la llei, que comprèn també la regulació de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat. Al·lega la recurrent que l'autorització del trasllat de la seva mare a Múrcia vulnera els principis establerts per la Convenció i recull que la voluntat manifestada per la Sra. Crescencia és la de no canviar el lloc de residència.

Resol el Tribunal Suprem desestimant el recurs interposat per la filla Camilia per mancar aquest interès cassacional, doncs existeix jurisprudència consolidada que corrobora que la resolució de l'Audiència Provincial no infringeix els preceptes indicats.

3. DECRET-LLEI 19/2021, DE 31 D'AGOST, PEL QUAL S'ADAPTA EL CODI CIVIL DE CATALUNYA A LA REFORMA DEL PROCEDIMENT DE MODIFICACIÓ JUDICIAL DE LA CAPACITAT

3.1. INTRODUCCIÓ

Segons el desenvolupat en l'apartat anterior, la Convenció reforma totalment el concepte i les implicacions de la capacitat jurídica, vinculant-la directament a la dignitat inherent a les persones, a la seva autonomia de la voluntat i a la igualtat de condicions amb la resta de persones, tal com es desprèn de l'article 12 del seu text legal.

L'article 129 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de dret civil, excepte les matèries que exclou l'article 149.1.8 de la Constitució³⁶, tot i que la capacitat no queda compresa dins d'aquestes excepcions, i en conseqüència, la seva regulació és competència de la Generalitat.

És per això que des de la Comissió de Codificació de Catalunya es va impulsar una adaptació del Codi Civil de Catalunya a la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, que resulta com a Avantprojecte de llei, actualment en fase d'audiència pública³⁷.

Tal com ha estat manifestat a la introducció del present treball, és arrel de l'establert a la Convenció i de la ratificació d'Espanya a aquesta que s'aprova la Llei 8/2021, de 2 de juny, per la qual es reforma la legislació civil i processal pel suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica. Dita reforma provoca un canvi en la regulació civil catalana vigent fins al moment, doncs elimina les institucions de la tutela, curatela, potestat prorrogada i potestat rehabilitada, que provocaven una modificació judicial de la capacitat de les persones, modificació que arrel de la Convenció ha quedat limitada. Aquest canvi provoca que, mentre el text de l'avantprojecte d'adaptació del Codi Civil no s'aprovi, la legislació en matèria de capacitat a Catalunya tindrà llacunes legals i això podria provocar indefensió a les

³⁶ Decret 306/2006, de 20 de juliol, pel qual es dona publicitat a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, DOGC (2006).

³⁷ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

persones amb discapacitat, motiu pel qual s'aprova en règim transitori el Decret Llei 19/2021, que donarà resposta tant als nous procediments de provisió de suport com a les persones que estiguin subjectes a una institució de tutela, curatela, potestat rehabilitada o potestat prorrogada³⁸.

A mode introductori, el Decret-Llei 19/2021 suprimeix l'aplicació de les institucions de tutela, curatela, potestat prorrogada i potestat rehabilitada a les persones majors d'edat, substituint-la per la figura d'**assistència**, que tot i ser una figura ja existent del Dret Civil Català, fins aleshores mancava en la seva regulació i aplicació varies de les premisses que estableix la Convenció, en concret: protecció, facultats, novetats i altres obligacions establertes en el text internacional³⁹.

3.2. CANVIS INTRODUÏTS PEL DECRET LLEI 19/2021 A CATALUNYA RESPECTE DE L'ANTERIOR REGULACIÓ DEL CODI CIVIL DE CATALUNYA

El Decret-Llei 19/2021 modifica el capítol VI del títol II del llibre segon del Codi Civil de Catalunya referent a l'assistència, en concret dels articles 226-1 a 226-8 del cos legal, motiu pel qual des de la seva entrada en vigor les persones amb discapacitat majors d'edat que requereixin un suport per a l'exercici de la seva capacitat jurídica podran sol·licitar la constitució de la figura d'assistència regulada al Codi Civil de Catalunya, per mitjà del procediment de "Provisió de mesures de suport a persones amb discapacitat"⁴⁰.

Els principals canvis introduïts pel Decret Llei 19/2021 són els referents al nomenament i designa del càrrec d'assistent, al contingut, la modificació i l'extinció de l'assistència.

3.2.1. El nomenament i la designa del càrrec d'assistent

La regulació anterior a la modificació del Decret-Llei 19/2021 regulava en l'article 226-1 del Codi Civil el nomenament del càrrec d'assistent. Es desprèn de l'anterior

³⁸ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

³⁹ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁴⁰ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

articulat que la figura d'assistència s'atorgava solament a aquelles persones majors d'edat que patien d'una disminució de les seves facultats físiques o psíquiques, però que no eren “*incapacitants*”, i només respecte de les cures referents a la persona o al patrimoni. En resum, en l'anterior regulació la figura d'assistent era la prevista solament per aquells casos menys extrems⁴¹. En canvi, la modificació de dit precepte duta a terme pel Decret-Llei 19/2021 preveu la figura d'assistència com a l'única aplicable, i només en cas d'ésser necessària per a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat en igualtat de condicions⁴².

Es distingeix la influència de la Convenció en el nou redactat de l'article 226-1, doncs en l'anterior regulació solament s'imposava l'obligació de respectar la voluntat de la persona assistida⁴³, mentre que amb la modificació del Decret-Llei 19/2021 s'imposa l'obligació d'atendre a la dignitat de la persona, i respecte als seus drets, voluntat i preferències⁴⁴.

Aquest contingut acorda totalment amb l'establert a l'apartat 4 de l'article 12 de la Convenció al que es refereix a l'apartat anterior del present treball, en concret, estableix que els Estats “*asegurarán que las medidas relativas al ejercicio de la capacidad jurídica respeten los derechos, la voluntad y las preferencias de la persona, que no haya conflicto de intereses ni influencia indebida*”⁴⁵.

Pel que fa al procediment d'adopció de l'assistència com a mesura de suport a persones amb discapacitat, aquest és el mateix en la regulació anterior i en l'actual, el procediment de jurisdicció voluntària⁴⁶.

Quant a la designa d'un assistent, la nova regulació difereix en diversos aspectes respecte de l'anterior legislació. En primer lloc, difereix quant al nombre d'assistents possibles de designar per a cada persona amb discapacitat, ja que en la regulació

⁴¹ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

⁴² Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁴³ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

⁴⁴ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁴⁵ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

⁴⁶ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

anterior només era permès el nomenament d'un sol assistent⁴⁷, mentre que en la nova regulació es permet designar com assistents a una pluralitat de persones⁴⁸. En segon lloc, la designa també difereix en relació amb el seu procediment, doncs l'anterior regulació solament permetia la designa d'un assistent per mitjà d'un procediment judicial⁴⁹, mentre que l'actual modificació permet la designa de l'assistent per via judicial i també notarial⁵⁰.

3.2.1.1. La designa notarial

La designa notarial és una novetat en el nostre ordenament jurídic que permet una desjudicialització efectiva de les persones amb discapacitat i del seu entorn. També permet una descongestió dels jutjats, ja que tal com mostren diversos estudis, les incapacitacions i els càrrecs tutelars incrementaven any rere any les càrregues de treball als jutjats. En concret, mostra un estudi sobre la situació de la tutela de les persones adultes amb discapacitat intel·lectual a Espanya que entre l'any 1998 i 2014 va incrementar en un 653% el nombre de persones amb un règim de tutela establert a favor seu, amb una mitjana de creixement anual d'un 13%⁵¹.

Regula l'article 226-3 la designació notarial de la persona assistent. Aquesta la durà a terme la mateixa persona que haurà de ser assistida, quan pugui preveure o apreciar la concurrència d'una situació de necessitat de suport, per mitjà d'una escriptura pública. Dita escriptura haurà de contenir la persona o persones que obtindran el càrrec d'assistent; i podrà contenir un establiment del funcionament i contingut de l'assistència, així com mesures de control per garantir el respecte dels seus drets i voluntats. Aquestes hauran de ser inscrites al Registre Civil i al Registre de nomenaments no testamentaris de suport a la capacitat jurídica⁵².

⁴⁷ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

⁴⁸ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁴⁹ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

⁵⁰ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁵¹ Fillat Delgado, Y., Pinar Álvarez, A. (s.d.). Estudio sobre la situación de la tutela de las personas adultas con discapacidad intelectual en España. *Centro Español de Documentación sobre Discapacidad (CEDD)*.

⁵² Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

Per últim, les designes notarials podran ser revocades o modificades en dos casos. En primer lloc, en cas de donar-se una designació d'assistència posterior aquesta revocarà l'anterior. En segon lloc, l'autoritat judicial podrà adoptar respecte del contingut de l'escriptura mesures complementàries o supletòries, inclús podrà obviar part o la totalitat del contingut d'aquesta si es motiva que s'està incorrent en un abús, conflicte d'interessos o influència indeguda⁵³.

És rellevant en aquest cas el Comentari de la Sentència del Tribunal Suprem 244/2015, autoria de la Notaria Inmaculada Espiñeira Soto, en el que reconeix, d'acord amb la Convenció de Nova York de 2006, que el notari com a funcionari públic ha d'actuar de forma activa en dita designa, assessorant la persona amb discapacitat des d'una base tècnica, sensible i en coordinació amb la resta de funcionaris públics⁵⁴.

3.2.1.2. La designa judicial

El cas de la designa judicial de la persona assistent, tot i ser el mateix procediment que en l'anterior regulació, aquest no s'hi trobava regulat. En el Decret-Llei 19/2021 es regula la designació judicial a l'article 226-2.

S'ha de distingir dos supòsits de fet que resulten d'aquest precepte. En primer lloc, es contempla el supòsit de designar judicialment a la persona assistent de la persona amb discapacitat atenent a la seva voluntat, desitjos i preferències que aquesta ha manifestat. Aquest és el supòsit més favorable i adient als requisits de la Convenció, doncs respecta plenament els desitjos i la voluntat de la persona amb discapacitat, protegint el dret a la dignitat i l'exercici de la seva capacitat jurídica en igualtat de condicions. En segon lloc, es preveu el cas que la persona amb discapacitat no pugui expressar la seva voluntat en les condicions requerides, i que prèviament no les hagi manifestat per mitjà de designa notarial. En aquest cas, l'entorn de confiança haurà de posar en manifest a l'autoritat judicial tota la informació respecte la trajectòria vital i les manifestacions prèvies de voluntat de la persona amb discapacitat, de forma que l'autoritat judicial pugui interpretar la voluntat i preferències de la persona que haurà de ser assistida⁵⁵.

⁵³ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁵⁴ Espiñeira Soto, I. (2015). *Comentario a la Sentencia del Tribunal Supremo, Sala de lo Civil de fecha 13 de mayo de 2015, número de resolución 244/2015* [Comentario]. Notarios y Registradores.

⁵⁵ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

En qualsevol dels supòsits del paràgraf anterior, si resulten indicis d'una situació d'abús, conflicte d'interessos o influència indeguda de la voluntat o interpretació de voluntat de la persona que haurà de ser assistida, es podrà prescindir d'aquestes per mitjà de resolució motivada de l'autoritat judicial. Així mateix, i a manera de prevenció d'interferències a la voluntat, l'autoritat també podrà adoptar mesures de control⁵⁶.

Un cop l'autoritat judicial nomeni la persona que prestarà l'assistència, aquesta haurà de comparèixer davant del Jutjat per fer una acta d'acceptació i possessió del càrrec, que haurà de ser inscrita al Registre Civil, juntament amb la resolució judicial. A diferència de la designa notarial, la designa judicial no haurà de ser inscrita al Registre de nomenaments no testamentaris de suport a la capacitat jurídica, doncs aquesta ja consta acreditada per mitjà de resolució judicial⁵⁷.

Per últim, i en compliment de l'article 4 de la Convenció que obliga als Estats Part a tenir en compte la protecció i promoció dels drets humans de les persones amb discapacitat en totes les seves polítiques i programes⁵⁸, la mesura d'assistència adoptada judicialment haurà de ser revisada d'ofici per l'autoritat judicial cada tres anys, prorrogables fins als sis anys⁵⁹. Aquesta mesura de protecció també acorda amb l'establert a l'apartat quart de l'article 12 de la Convenció, que imposa que les mesures de protecció *“se apliquen en el plazo más corto posible y que estén sujetas a exámenes periódicos por parte de una autoridad o un órgano judicial competente, independiente e imparcial”*⁶⁰.

3.2.2. El contingut, la modificació i l'extinció de l'assistència

I.- El contingut de l'assistència designada judicialment també presenta canvis amb la nova modificació de la legislació. En concret, la diferència més fonamental es troba en l'abast d'aquesta.

⁵⁶ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁵⁷ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁵⁸ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

⁵⁹ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁶⁰ Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

D'acord amb l'anterior regulació, l'autoritat judicial havia d'emetre una resolució judicial determinant solament l'àmbit en el qual la persona assistent havia d'actuar, fos el personal o el patrimonial, sense incidir concretament en les funcions⁶¹. D'acord amb la nova regulació, i en respecte de la dignitat de la persona assistida i tenint en compte la seva voluntat, desitjos i preferències, l'autoritat judicial determinarà en la resolució les funcions concretes que la persona assistent haurà de desenvolupar, sigui dins l'àmbit personal o patrimonial⁶².

II.- Quant a la **modificació de l'assistència**, és imprescindible distingir dos supòsits.

En primer lloc, d'acord amb l'actual regulació, la facultat de les persones legitimades per sol·licitar la constitució de l'assistència. Aquestes poden sol·licitar la modificació o revisió de l'assistència en cas de donar-se un canvi en les circumstàncies que la van motivar⁶³. A diferència, l'anterior regulació permetia aquesta facultat a qualsevol part interessada⁶⁴. En segon lloc, la persona assistent té atribuïda una facultat exclusiva, la de comunicar a l'autoritat judicial el coneixement de circumstàncies que podrien provocar una extinció de l'assistència o una modificació de les seves funcions⁶⁵. Aquest últim supòsit no ha variat respecte de l'anterior regulació.

III.- Quant a l'**extinció de l'assistència**, aquesta es podrà donar en dos casos.

En primer lloc, per la mort, declaració de mort o absència de la persona amb discapacitat. En segon lloc, per la desaparició de les circumstàncies que van afavorir la interposició d'una figura d'assistència⁶⁶.

La distinció rellevant amb l'anterior regulació és que aquesta preveia una tercera causa d'extinció de l'assistència: la modificació de la capacitat de la persona assistida⁶⁷. És

⁶¹ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

⁶² Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁶³ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁶⁴ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

⁶⁵ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁶⁶ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁶⁷ Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

evident que arrel de les obligacions i principis que regeixen la Convenció i amb les que concorda el contingut del present Decret-Llei s'ha eliminat la tercera causa, doncs la modificació de la capacitat incorre en un tracte discriminatori i degradant de la dignitat inherent a les persones.

3.3. EFECTES DE LA LLEI EN ELS PROCEDIMENTS D'INCAPACITACIÓ ANTERIORS A L'ENTRADA EN VIGOR

En síntesi del contingut dels anteriors apartats, durant els anys previs a l'entrada en vigor del Decret Llei 19/2021 es va modificar la capacitat d'obrar judicialment de les persones amb discapacitat, fou amb les institucions de la tutela, curatela, pàtria potestat prorrogada o pàtria potestat rehabilitada⁶⁸.

Dos supòsits han de ser distingits per a determinar el procediment a seguir per a la regulació de les modificacions de capacitat anteriors al Decret-Llei: 1) les assistències constituïdes respecte de l'anterior regulació, i 2) els procediments de modificació de la capacitat de les persones amb discapacitat constituïts d'acord amb l'anterior regulació. Ambdós supòsits es troben recollits a les disposicions transitòries primera i segona del Decret-Llei.

En el cas de les assistències constituïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor del Decret català i d'acord amb la disposició transitòria primera de dit text legal, aquestes poden mantenir-se en les mateixes condicions, a excepció de les sol·licituds presentades a instància de la persona assistida o de la persona assistent davant de l'autoritat judicial per a adaptar-les a la nova regulació⁶⁹.

En el cas de les modificacions de capacitat, és a dir, les tuteles, les curateles, la potestat parental prorrogada i la potestat rehabilitada, aquestes no es poden constituir respecte de les persones majors d'edat des de l'entrada en vigor del Decret-Llei. Les modificacions de capacitat constituïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor, hauran de ser sotmeses a

⁶⁸ Dincat, Plena Inclusió Catalunya. (2022). *Guia per entendre les noves lleis sobre capacitat jurídica*. Amb el suport de Generalitat de Catalunya i Fundación Once.

⁶⁹ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

revisió, però haurà de mantenir-se en les mateixes condicions fins que no finalitzi dit procés de revisió⁷⁰.

La disposició transitòria segona del Decret-Llei preveu dos procediments de revisió per aquests casos, depenent de si aquesta és sol·licitada a instància de part o de si és realitzada d'ofici. En primer lloc, les persones que exerceixin els càrrecs de la tutela, curatela, potestat prorrogada o potestat rehabilitada podran sol·licitar en qualsevol moment la revisió de les dites mesures per adaptar-les a la nova regulació i adoptar la mesura d'assistència si escau, revisió que haurà de ser resolta en el termini màxim d'un any des de la presentació de la sol·licitud. En segon lloc, la revisió de les mesures també podrà ser adoptada d'ofici per l'autoritat judicial o a instància del Ministeri Fiscal dins dels tres primers anys de l'entrada en vigor del Decret-Llei, amb les mateixes condicions que la revisió a instància de part, aquestes són, modificar les mesures i adoptar la figura d'un assistent si escau en cada cas concret⁷¹.

L'apartat cinquè de la disposició transitòria segona fa una especial referència als casos de prodigalitat. El pròdig és aquella figura del Dret Civil que regula el comportament d'una persona que realitza reiteradament actes econòmics desproporcionats i inapropiats, que perjudiquen el seu patrimoni i les obligacions respecte de la seva família directa⁷². El Decret-Llei estableix que les persones amb condició judicial de pròdig i les persones que exerceixen la curatela respecte d'ells poden sol·licitar l'extinció de la curatela en qualsevol moment, tot i que fins a l'extinció d'aquesta es regirà per les disposicions del Codi Civil⁷³.

Per últim, s'ha observat la rellevància de regular en la disposició transitòria tercera del Decret-Llei les delacions de la persona que estava sota la figura d'una tutela, curatela, potestat prorrogada o potestat rehabilitada. La disposició estableix que les dites delacions es mantindran en les mateixes condicions per a l'establiment de la figura d'un assistent, i seran regulades d'acord amb l'article 226-3 del Codi Civil, és a dir, per mitjà d'una designa notarial en escriptura pública⁷⁴.

⁷⁰ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁷¹ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁷² Carrión Olmos, S. (2015). La prodigalidad: una visión general. *Cuadernos jurídicos*, 2015, número 1.

⁷³ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

⁷⁴ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

3.4. MECANISMES DE PROTECCIÓ DELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT A CATALUNYA. LA LLEI 19/2020, DE 30 DE DESEMBRE, D'IGUALTAT DE TRACTE I NO-DISCRIMINACIÓ.

De la mateixa manera que han estat analitzats els mecanismes de protecció dels drets de les persones amb discapacitat que ofereixen la Convenció i el Protocol, es considera també rellevant examinar els mecanismes de protecció als que poden optar les persones amb discapacitat per a la defensa dels seus drets a Catalunya.

3.4.1 Contextualització

La Llei 19/2020 de 30 de desembre és creada com a instrument normatiu contra els actes que suposin qualsevol discriminació contra qualsevol persona que s'hagin produït en territori català⁷⁵.

En concret, es desprenen 3 objectius fonamentals de la Llei. En primer lloc, el text normatiu pretén establir els principis i mecanismes bàsics per a garantir el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, i la protecció davant dels actes discriminatoris per raó de naixement, sexe o discapacitat entre d'altres. En segon lloc, la Llei 19/2020 també pretén protegir els drets a la dignitat, seguretat, autonomia i llibertat de les persones, en harmonia amb els articles 14 de la Constitució Espanyola, i els articles 20 i 21 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, que regulen la igualtat davant de la llei i la prohibició de la discriminació. En tercer lloc, la llei aspira a contenir totes les mesures i garanties bàsiques per a una protecció real i efectiva contra la discriminació, i així permetre exercir a les persones els seus drets i llibertats en igualtat de condicions⁷⁶.

En aquest sentit, es desprèn una similitud d'objectius amb la Convenció, ja que ambdós textos prioritzen el dret a la dignitat humana i a la igualtat de tracte, i defensen la prohibició de la discriminació imposant mecanismes de protecció per als casos en què els drets es puguin veure vulnerats.

⁷⁵ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁷⁶ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

3.4.2. Mecanismes d'aplicació

Pel compliment dels objectius esmentats en l'apartat anterior, el Títol IV estableix els mecanismes a adoptar per assolir-ne el compliment. El títol es divideix en 3 capítols, que comprenen els articles 33 a 41. A mode introductori, el capítol primer regula la creació de l'Organisme de Protecció i Promoció de la Igualtat de Tracte i la No-discriminació; el capítol segon regula els mecanismes de seguiment i protecció; i el capítol tercer regula els instruments de suport a les víctimes de qualsevol classe de discriminació⁷⁷.

El primer capítol del Títol IV, on es desenvolupen els articles 33 a 36, regula la creació de l'Organisme de Protecció i Promoció de la Igualtat de Tracte i la No-Discriminació, organisme encarregat del compliment de la Llei 19/2020, que haurà de justificar les seves actuacions davant del Parlament de Catalunya⁷⁸.

Quant a l'estructura de l'organisme, regulada a l'article 33 de la Llei, aquest serà format, en primer lloc, per un comitè d'experts que actuaran en els procediments d'instrucció i sanció i en l'elaboració d'informes. En segon lloc, dit organisme està format també per una comissió encarregada del compliment de la llei⁷⁹.

Quant a les funcions de l'Organisme, aquestes es troben detallades a l'article 34 de la Llei. En concret, aquestes consisteixen en una prestació de suport, assessorament jurídic, mediació i conciliació; a investigar sobre possibles actes discriminatoris i exercir les potestats d'incoació, inspecció, instrucció i sanció; a l'elaboració de codis de bones pràctiques, plans d'igualtat, dictàmens, informes estadístics periòdics i planificacions estratègiques adreçades tant a les administracions públiques com a les persones físiques i jurídiques privades; i finalment a col·laborar amb el Síndic de Greuges, el Ministeri Fiscal i altres institucions i organismes públics, col·laboracions que es detallen en els articles 35 i 36 de la mateixa Llei⁸⁰.

El segon capítol del Títol IV, que compren els articles 37 a 39, regula la creació de tres mecanismes de protecció. En primer lloc, es crea el Centre de Memòria Històrica i Documentació de la Discriminació, on es desen els documents i registres de les entitats

⁷⁷ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁷⁸ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁷⁹ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁸⁰ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

contra la discriminació. En segon lloc, es crea també l'Observatori de la Discriminació, que té adjudicada la funció d'elaboració d'informes analítics i comparatius de situacions de discriminació a Catalunya⁸¹. En compliment d'aquestes funcions, l'Observatori va col·laborar l'any 2021 en un informe sobre les Discriminacions a Barcelona, en el qual per mitjà de diferents estadístiques extretes de la informació proporcionada per l'Ajuntament de Barcelona i 22 entitats socials col·laboradores mostren com a resultat un total de 504 discriminacions produïdes en el territori de Barcelona l'any 2021⁸². En tercer lloc, la Llei 19/2020 també crea la Comissió per a la Protecció i la Promoció de la Igualtat de Tracte i la No-discriminació com a òrgan de participació ciutadana i de les administracions públiques⁸³.

Finalment, el tercer capítol del Títol IV regula els protocols d'actuació i les campanyes de suport a les víctimes de discriminació en els articles 40 i 41 de la llei. En concret la llei imposa a les administracions competents aprovar un protocol d'actuacions davant de les situacions de discriminació, on consti les mesures d'aplicació per posar fi a les accions discriminatòries i s'adopti una figura d'acompanyament a les víctimes. Així mateix, també s'imposa a les administracions públiques la creació de campanyes de sensibilització i divulgació contra els actes discriminatoris⁸⁴.

Un exemple de protocol d'atenció a les víctimes el trobem en el protocol d'actuacions davant de situacions de discriminació per racisme elaborat el juny de 2021 per l'Ajuntament de Barcelona, en el qual es detalla el circuit i els procediments d'actuació per a les víctimes de discriminació que constem de les següents fases: a) una primera atenció a la víctima, b) l'elaboració d'un pla de treball que inclogui diverses actuacions com l'assessorament jurídic o un suport psicosocial, c) la comunicació i coordinació entre l'Oficina per la No Discriminació i les entitats col·laboradores, i, d) la coordinació amb altres serveis públics com la Fiscalia o els serveis municipals⁸⁵.

⁸¹ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁸² Observatori de les Discriminacions a Barcelona. (2022). *Informe de l'Observatori de les Discriminacions a Barcelona 2021*. Centre de Recursos en Drets Humans Oficina per la No Discriminació

⁸³ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁸⁴ Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

⁸⁵ Ajuntament de Barcelona. (2021). *Protocol d'actuacions davant situacions de discriminació per racisme*.

3.5. RESOLUCIONS JUDICIALS FUNDADES EN L'ACTUAL NORMATIVA CATALANA

En harmonia amb tot el recollit durant el cos del present treball, s'han analitzat diverses resolucions en les quals resulta d'aplicació el contingut del Decret-Llei 19/2021.

A.- Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona 7/2024 (Secció 18), de 10 de gener de 2024 (Rekurs 807/2023)⁸⁶

Antecedents de fet

El Sr. Fernando pateix d'una discapacitat intel·lectual del 75% segons informe del metge forense, motiu pel qual requereix una supervisió en les activitats bàsiques i instrumentals de la vida diària, així com un acompanyament en els àmbits mèdic, jurídic, administratiu i contractual, mesures de suport que ell accepta necessitar.

El Sr. Fernando fou incapacitat i representat per mitjà d'un tutor, així com disposava de la figura d'un guardador de fet que actuava en l'àmbit personal i patrimonial. L'any 2022 el Ministeri Fiscal va sol·licitar deixar sense efecte la sentència d'incapacitació i mantenir l'exercici del guardador de fet. No obstant això, el que fou el tutor del Sr. Fernando va al·legar la necessitat d'una assistència representativa. Per mitjà d'Auto es revisen les mesures i es decideix deixar sense efecte la incapacitació i mantenir la figura del guardador de fet.

Es recorre el referit Auto al·legant que una guarda de fet pel Sr. Fernando no és suficient, i se sol·licita una assistència representativa, a la qual el Ministeri Fiscal no s'oposa.

Fonaments de Dret

La guarda de fet és regulada al Codi Civil estatal, i no s'accepta quan la persona que requereix el suport no pot expressar completament la seva voluntat, no pot prendre decisions de forma autònoma o és considerada una persona vulnerable. Doncs en aquests casos requerirà un suport més intens, és a dir, d'una representació.

⁸⁶ Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 7/2024, de 10 de gener de 2024.

S'extreu d'aquest primer apartat que és necessari no atendre en general al contingut de la llei, sinó que és necessari examinar totes les circumstàncies de cada persona per justificar la tipologia de mesura de suport més adient en cada cas.

Tanmateix, a Catalunya la figura de referència com a mesura de suport és l'assistència, que a excepció de les assistències voluntàries, la resta seran constituïdes per l'autoritat judicial i podran ser:

- D'acompanyament
- De co-decisió
- De representació

Decisió del Tribunal

Es deixa sense efecte la incapacitació del Sr. Fernando, s'anul·la la guarda de fet per considerar-se insuficient d'acord amb les patologies i limitacions del Sr. Fernando, i se li designa un assistent amb funcions d'acompanyament de les ABVD i AIVD i amb funcions de representació en els àmbits jurídic, administratiu i contractual, amb la condició d'atendre a la seva voluntat, desitjos i preferències.

B.- Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona 12155/2023 (Secció 18), de 30 de novembre de 2023 (Recurs 359/2023)⁸⁷

Antecedents de fet

Per mitjà d'Auto de 23 de gener de 2023 es retira la capacitat per conduir vehicles de motor al Sr. Diego, qui recorre en apel·lació sol·licitant que se'l declari apte per a la conducció d'aquests vehicles. El Ministeri Fiscal sol·licita la desestimació del recurs.

Fonaments de Dret

El Tribunal en el FJ2 acudeix a la sentència del Tribunal Suprem de 8 de setembre de 2021 per reiterar la prohibició de la modificació o limitació de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, persistint solament la tutela i la curatela pels menors d'edat.

⁸⁷ Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12155/2023, de 30 de novembre de 2023.

Es defineix en la resolució l'assistència com un “*instrument de suport flexible que comprèn la diversitat de situacions en les quals una persona amb discapacitat pot requerir el suport en l'exercici de la seva capacitat jurídica*”.

Així mateix, l'Audiència acudeix a la coneguda doctrina del “*traje a medida*” utilitzada pel Tribunal Suprem. Recull la Notaria Inmaculada Espiñeira Soto en el Comentari de la Sentència del Tribunal Suprem 244/2015 ja referit amb anterioritat en el cos del present treball, que la Convenció de Nova York de 2006 estableix que la limitació dels drets inherents a les persones amb discapacitat solament és acceptable en cas de ser implementada com a mesura de protecció. No obstant això, dites mesures de protecció hauran d'ajustar-se específicament a les necessitats i condicions individuals de cada persona (l'anomenat “*traje a medida*”), amb l'objectiu primordial de salvaguardar els drets i llibertats de la persona amb discapacitat i dotar-los d'una assistència personalitzada⁸⁸.

Per aplicar la doctrina del “*traje a medida*” en els procediments d'adopció de mesures de suport a persones amb discapacitat el Jutge hauria d'analitzar les habilitats funcionals de la persona i el corresponent diagnòstic mèdic, i la repercussió d'aquests en els àmbits social i jurídic, per exemple, *la capacitat de control de la seva salut o la capacitat de percepció i comunicació*. Posterior a dit anàlisi individualitzat i detallat, el Jutge dictaria una sentència personalitzada en la qual quedarien manifestats els obstacles que afecten la persona amb discapacitat i les mesures de suport que li correspondrien per garantir l'exercici dels seus drets i llibertats en igualtat de condicions i respectant la seva dignitat.

El Tribunal Suprem també s'ha pronunciat respecte del “*traje a medida*” en la Sentència 341/2014, d'1 de juliol de 2014. Per a la correcta aplicació de la doctrina s'estableixen uns requisits als quals s'ha d'atendre: 1) a les circumstàncies particulars de cada persona, 2) a l'autonomia individual referent a cada àmbit de la persona, que en cas de no ser autònoma en algun/s àmbit/s s'haurà de concretar en quina mesura necessita un suport en cada un d'ells, i 3), el Tribunal haurà de realitzar una entrevista personal amb la persona que haurà de ser assistida⁸⁹, per atendre a les seves preferències i voluntats en la mesura que sigui possible, tal com requereixen els principis de la Convenció.

⁸⁸ Espiñeira Soto, I. (2015). *Comentario a la Sentencia del Tribunal Supremo, Sala de lo Civil de fecha 13 de mayo de 2015, número de resolución 244/2015* [Comentario]. Notarios y Registradores.

⁸⁹ Sentència del Tribunal Suprem número 341/2014, d'1 de juliol de 2014.

Decisió del Tribunal

Per resoldre el recurs és sol·licitat un nou informe pericial del metge forense en el qual consta de tenor literal el següent contingut “*Desde el punto de vista estrictamente médico legal, no se desprenden datos que impliquen un impedimento para la conducción de vehículos a motor...*”. En aplicació de la doctrina del *traje a medida*, el Tribunal declara que el Sr. Diego conservi la capacitat per conduir vehicles de motor.

Es desprèn l'aplicació del mateix mecanisme d'aquesta resolució en la Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona núm. 12780/2023, de 28 de novembre, en la qual la Sra. Lorenza tenia atribuïda una assistència amb representació en els àmbits econòmic, patrimonial i de salut i benestar. La Sra. Lorenzo recorre en apel·lació al·legant que tot i ser conscient de necessitar la figura d'un assistent, se sent atabalada per considerar les mesures massa restrictives. Analitzant els informes mèdics i atenent l'entrevista realitzada amb la Sra. Lorenzo, el Tribunal adapta les mesures a la situació, necessitats i voluntat de la recurrent⁹⁰.

C.- Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona 12173/2023 (Secció 18), de 27 de novembre de 2023 (Recurs 699/2023)⁹¹

Es plantegen dos supòsits en la resolució esmentada: en primer lloc, el conflicte entre una assistència i la guarda de fet, i, en segon lloc, la compatibilitat entre una designa judicial d'assistència i un poder notarial atorgat amb anterioritat. La qüestió referent a l'assistència i la guarda de fet s'ha analitzat a l'Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona núm. 7/2024, motiu pel qual d'aquesta resolució s'extreu la informació relativa a la designa judicial i la designa notarial.

Antecedents de fet

Es presenta demanda de mesures judicials de suport a persones amb discapacitat per part del Ministeri Fiscal contra la Sra. Esperanza, estimada pel Jutjat de Primera Instància i recorreguda en apel·lació per la demandada, per considerar que aquestes són innecessàries, ja que entre altres motius, existeix un poder notarial atorgat per la

⁹⁰ Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12780/2023, de 28 de novembre.

⁹¹ Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12173/2023, de 27 de novembre de 2023.

demandada on consta la voluntat de la Sra. Esperanza a favor de la seva neboda, qui també té atorgat el càrrec d'assistent.

La prova aportada al procediment és un informe del metge forense en el qual es recomana l'assistència a la Sra. Esperanza per patir un deteriorament cognitiu i funcional greu, així com un empitjorament de la malaltia Alzheimer.

Fonaments de Dret

Es discuteix el conflicte entre la designa judicial d'una assistència i el poder notarial en el fonament cinquè de la resolució. Pren especial rellevància en aquest cas l'article 226-1 del Decret-Llei examinat en aquest treball, ja que aquest estableix que no serà necessària una designa judicial de la figura d'assistència quan existeix un poder constituït prèviament i voluntàriament en el que s'atorgui un suport **suficient** a la persona que ho requereixi.

L'Audiència Provincial de Barcelona posa èmfasi en el “suport **suficient**”. Considera que d'acord amb l'informe del metge forense, el suport de la neboda de la Sra. Esperanza atorgat per mitjà de poder notarial no és suport suficient comparat amb el que realment requereix d'acord amb l'avaluació mèdica aportada en el procediment.

Decisió del Tribunal

L'Audiència acorda l'adopció de mesures judicials de suport per no ser suficient el suport adoptat per mitjà de poder notarial, d'acord amb l'establert a l'article 226-1 del Decret-Llei 19/2021.

D.- Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona 13316/2023 (Secció 18), de 14 de desembre de 2023⁹²

En aquest cas, el conflicte radica en la tipologia d'assistència constituïda respecte del Sr. Florencio. Tal com s'exposa en l'Auto núm. 7/2024 de la mateixa Sala, la constitució de l'assistència pot ser de tres tipologies: 1) d'acompanyament o supervisió, 2) de co-decisió, o 3) de representació⁹³. En aquest cas, es qüestiona si l'assistència òptima pel Sr. Florencio és la de supervisió o representació.

⁹² Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 13316/2023, de 14 de desembre de 2023.

⁹³ Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 7/2024, de 10 de gener de 2024.

Antecedents de fet

L'any 2019 el Sr. Florencio fou incapacitat per mitjà de resolució judicial. L'any 2023 se sol·licita a instància de part, en concret de qui fou el seu curador, la revisió i supressió de la incapacitació. Per mitjà d'Auto, el Jutjat de Primera Instància estableix una assistència representativa al Sr. Florencio en els àmbits econòmic i patrimonial, i no es revoca la incapacitació parcial relativa als àmbits de salut i benestar, motiu pel qual en aquests àmbits el Sr. Florencio continuava regit per una curatela.

El Sr. Florencio recorre en apel·lació la resolució sol·licitant una assistència representativa en els àmbits de salut i benestar.

Fonaments de Dret

Se sol·licita informe del metge forense com a prova en el procediment, en el que es determina que el Sr. Florencio no és apte per realitzar les activitats bàsiques ni instrumentals de la vida diària. No obstant això, interessa que se li atorgui una assistència amb funcions de supervisió en aquests àmbits.

Decisió del Tribunal

La decisió del Tribunal ha estat constituir una assistència representativa a favor del Sr. Florencio en els àmbits econòmic i patrimonial, i una assistència d'acompanyament en l'àmbit de salut.

Tenint en compte que el Sr. Florencio sol·licita una assistència representativa en l'àmbit de salut, és a dir, més restrictiva que la que el Tribunal li ha assignat, és probable que la decisió s'hagi adoptat aplicant la doctrina del "*traje a medida*", ja que s'han tingut en compte les circumstàncies personals de la persona requerida de suport i les recomanacions mèdiques, motiu pel qual el Tribunal ha considerat més adient a la situació del Sr. Florencio la constitució d'una assistència d'acompanyament.

E.- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona 12582/2023 (Secció 18), de 16 de novembre de 2023⁹⁴

En el mateix sentit que l'anterior Auto, una de les qüestions a tractar en aquesta sentència és quina és la tipologia d'assistència més adequada per a la persona que requereix el suport.

No obstant, també s'extreu una segona qüestió a tractar d'aquesta resolució. Tal com ha estat explicat en l'apartat 3.1.1.2 del present treball, d'acord amb el Decret-Llei 19/2021 de la designa judicial es desprenen dos supòsits: 1) que la persona que requereix assistència pugui expressar adequadament la seva voluntat, desitjos i preferències; o 2), que la persona que requereix assistència no pugui expressar la seva voluntat en les condicions adequades i que aquesta tampoc hagi dut a terme una designa notarial amb el manifestat de la seva voluntat⁹⁵. Aquest darrer supòsit és una altra qüestió abordada per la Sentència 12582/2023.

Antecedents de fet

Es va acordar a la Sra. Olga una assistència sense representació, és a dir d'acompanyament, en els àmbits patrimonial, personal i de salut. Ateses les seves pròpies circumstàncies, la Sra. Olga sol·licita una assistència amb funcions representatives.

Fonaments de Dret

L'assistència d'acompanyament que recorre la Sra. Olga li permet prendre les seves pròpies decisions amb el suport i col·laboració de l'assistència. No obstant, la seva situació personal no li permet adoptar la iniciativa de prendre les decisions, motiu pel qual recorre contra la resolució sol·licitant una assistència amb representació.

Decisió de la Sala

Atenent les circumstàncies del cas, tenint en compte que la patologia de la Sra. Olga no li permet manifestar amb claredat els seus desitjos i voluntats, i que és ella mateixa la que sol·licita una assistència amb representació, el Tribunal acorda concedir-li aquesta.

⁹⁴ Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12582/2023, de 16 de novembre de 2023.

⁹⁵ Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

F.- Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona 10868/2023 (Secció 18), de 10 d'octubre de 2023⁹⁶

La resolució fa referència al conflicte que presenta la Sra. Pura, qui pot expressar plenament la seva voluntat i també pot, pràcticament en tots els àmbits de la seva vida, ser una persona autònoma. La Sala ha de decidir sobre la necessitat de restituir o no l'assistència que tenia atribuïda.

Antecedents de fet

S'adopten unes mesures judicials de suport a la Sra. Pura, consistent en una assistència sense representació en els àmbits patrimonial, personal i burocràtic.

La Sra. Pura recorre en apel·lació la resolució per considerar que ella mateixa és autònoma en tots els àmbits de la vida.

Fonaments de Dret

La Sala resol el conflicte d'acord amb les disposicions del Decret-Llei 19/2021. Per arribar a la decisió final, s'ajusta als dos mitjans de prova aportats: l'informe del metge forense i l'entrevista celebrada a la mateixa demandant en apel·lació, i de les dues proves extreu la conclusió que la Sra. Pura és autònoma per desenvolupar les ABVD.

Decisió del Tribunal

La Sala conclou que la Sra. Pura no requereix la figura d'un assistent, perquè és suficientment autònoma per actuar en tots els àmbits de la seva vida. No obstant, se li atorga un assessorament per a la gestió dels seus béns, que es durà a terme per mitjà d'un seguiment a través d'entrevistes setmanals.

G.- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona 361/2024 (Secció 18), de 17 de gener de 2024⁹⁷

En aquest cas, es basa el conflicte en la resolució sobre la revisió de mesures de la Sra. Consuelo, qui havia estat parcialment incapacitada en els àmbits personals i patrimonials.

⁹⁶ Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 10868/2023, de 10 d'octubre de 2023.

⁹⁷ Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 361/2024, de 17 de gener de 2024.

Antecedents de fet

Tal com s'ha establert en l'apartat anterior, la Sra. Consuelo havia estat incapacitada parcialment en els àmbits personals i patrimonials. D'acord amb la disposició transitòria segona del Decret-Llei 19/2021, la Sra. Consuelo va sol·licitar la revisió d'aquestes mesures judicials. El Tribunal va resoldre declarant la continuació de les funcions tutelars que exercia la institució tutelar de la Sra. Consuelo. Aquesta recorre contra la resolució en apel·lació sol·licitant la constitució d'una assistència d'acompanyament en l'àmbit personal, i també una assistència amb representació per la gestió dels negocis jurídics.

Fonaments de Dret

D'acord amb el darrer informe mèdic forense presentat com a prova en el procediment, la Sra. Consuelo realitza amb autonomia les ABVD, tot i requerir un suport per a les tasques administratives.

Decisió del Tribunal

Pels motius exposats, la Sala considera inadequada la revisió de la incapacitació de la Sra. Consuelo i acorda declarar una assistència d'acompanyament en l'àmbit personal i una assistència amb representació en l'àmbit administratiu i jurídic.

H.- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona 12722/2023 (Secció 18), de 29 de novembre de 2023⁹⁸

En l'anàlisi d'aquesta sentència es torna a veure reflectida l'aplicació de la doctrina del Tribunal Suprem "*el traje a medida*", perquè en primera instància s'havia establert unes mesures que d'acord amb les proves aportades en apel·lació eren inadequades. Es desprèn també la intenció dels tribunals d'aplicar les mesures menys restrictives possibles, per garantir la voluntat i la dignitat de les persones amb discapacitat.

Antecedents de fet

S'adopta una assistència amb representació a favor del Sr. Adrián en els àmbits patrimonial, de salut i contractual.

⁹⁸ Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12722/2023, de 29 de novembre de 2023.

No obstant, el Sr. Adrián recorre en apel·lació al·legant ser autònom en l'àmbit de salut, perquè el tractament mèdic que requereix és seguit per l'Hospital que correspon. Així mateix, sol·licita un suport en l'àmbit patrimonial per tots els imports o valors superiors al valor de la seva pensió.

Fonaments de Dret

S'admet l'informe del metge forense, del qual es desprèn que el suport que rep el Sr. Adrián per part de l'Hospital quant al tractament mèdic és suficient, motiu pel qual no requereix una assistència en aquest àmbit. Així mateix, també determina que és autònom per a la realització de les ABVD.

Decisió de la Sala

Pels motius exposats, la Sala considera que el Sr. Adrián no requereix una assistència en l'àmbit sanitari, i solament se li atorga una assistència en l'àmbit contractual i econòmic, tal com ell va sol·licitar en l'apel·lació, per a les quanties superiors al valor de la pensió que rep.

4. CONCLUSIONS

D'acord amb les qüestions plantejades a l'inici del present treball, s'extreuen les següents conclusions i propostes de millora de cada una d'elles:

a) Qüestió 1: Profundització a la Convenció Internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, concretament en l'àmbit de la capacitat jurídica.

Tal com consta en el cos del present treball, la Convenció representa un marc d'inspiració pels ordenaments jurídics dels Estats que l'han ratificat, imposant a aquests l'obligació d'adaptar les seves normatives a la nova perspectiva dels drets de les persones amb discapacitat, que denota un sentit més ètic i protector, i es basa principalment en la no-discriminació, la igualtat de tracte i el respecte a la dignitat humana i la voluntat de les persones amb discapacitat.

En relació amb la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat a la Convenció, si bé l'article 12 és el que la regula amb profunditat, s'extreu de l'anàlisi del present treball que aquesta es troba vinculada a altres drets amb els quals ha d'anar amb harmonia per ser aplicada i respectada en tots els àmbits. En concret, s'extreu que per a la defensa efectiva de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat s'ha de garantir també el dret a la igualtat i la no-discriminació, el dret a la vida, la igualtat davant la llei, el dret a la llibertat i seguretat de la persona i el dret a la participació en la vida pública i política.

Així mateix, la mateixa Convenció estableix un mecanisme de seguiment de l'aplicació de la normativa als Estats Part, i el Protocol regula la creació d'un canal de denúncies per a les possibles vulneracions dels drets implicats a la Convenció. No obstant, un dels requisits per a la presentació de denúncies és que la possible vulneració no s'estigui jutjant en un procediment internacional en el mateix moment. Si bé aquest requisit acorda amb el principi *non bis in idem*, també podria suposar una prolongació de la vulneració dels drets de la víctima. Com a proposta de solució a la problemàtica, s'hauria d'estudiar la possibilitat de coordinar el procediment internacional amb el procediment regulat pel Protocol, o permetre un estudi simultani del mateix cas per part dels dos òrgans.

b) Qüestió 2: estudi de l'actual situació normativa de les persones majors d'edat amb discapacitat a Catalunya.

Quant al segon objectiu, la normativa catalana actual és el Decret-Llei 19/2021 que adapta el Codi Civil tant a la Convenció com a la normativa estatal de forma provisional, i suprimeix les institucions de tutela, curatela, potestat prorrogada i rehabilitada en majors d'edat i permet solament la figura de l'assistència, en la qual incorpora novetats.

En concret, permet el nomenament de la persona assistent per mitjà de designa judicial o designa notarial i introdueix canvis respecte del contingut, modificació i extinció de l'assistència. Pel que fa a les designes, és cert que es reitera en el text articulat el respecte a la voluntat, preferències i desitjos de la persona amb discapacitat, no obstant això, la llei no introdueix mesures efectives per garantir aquests objectius. Com a proposta, es podria avaluar l'estudi dels següents mecanismes:

- 1) Introduir un equip mèdic-jurídic d'assessorament i acompanyament a les persones amb discapacitat abans d'acordar la designa judicial o notarial, de manera que puguin conèixer i comprendre la seva situació i les conseqüències de les seves decisions, i així manifestar la seva voluntat amb garanties.
- 2) En el moment de detecció d'indicis de discapacitat o del diagnòstic del grau de discapacitat iniciar el procediment d'assessorament i acompanyament, i d'aquesta manera permetre a la persona manifestar la seva voluntat abans d'un possible empitjorament que pugui afectar a la seva capacitat de decisió.

Quant als procediments constituïts anteriorment a l'entrada en vigor del Decret-Llei 19/2021, tant pel qual fa a les assistències com pels procediments de modificació de capacitat, la seva revisió es troba regulada a les disposicions transitòries del text. Si bé per les assistències no s'estableix un termini de revisió, per la resta de mesures s'estableix un termini màxim de tres anys des de l'entrada en vigor del Decret-Llei. No obstant, el mes de setembre de l'any 2024 finalitza el termini establert i donada la saturació dels jutjats hi haurà procediments d'incapacitació que encara no hauran estat revisats i modificats. Es planteja la següent qüestió: què passarà a partir de setembre amb els procediments d'incapacitació que no s'hagin modificat?

c) Qüestió 3: estudi de l'aplicació real pràctica del Decret-Llei 19/2021 a Catalunya.

Per a veure com resulta l'aplicació pràctica dels preceptes establerts al Decret-Llei s'ha analitzat a l'últim apartat del treball un total de cinc autos i sis sentències de l'Audiència Provincial de Barcelona.

Es desprèn de l'anàlisi de les resolucions la novetat que suposa el Decret-Llei 19/2021, perquè són reiterades les vegades que el Tribunal recorre a resolucions i jurisprudència dels tribunals espanyols, tot i ser l'assistència una qüestió regulada pel Codi Civil Català. Per exemple s'utilitza amb molta freqüència la doctrina del Tribunal Suprem del “*traje a medida*” per justificar l'adopció de mesures concretes atenent a les circumstàncies determinades de cada persona.

En últim lloc, s'extreu també de l'anàlisi de l'aplicació pràctica del Decret-Llei que tot i que el text legislatiu no regula una tipologia concreta d'assistències, en la pràctica s'apliquen assistències de diferent grau (representació, acompanyament, co-decisió...). El resultat d'aplicar en les resolucions diferents tipologies d'assistència que no són previstes ni regulades a la llei i el fet de no tenir uns criteris unificats d'aplicació, podria suposar una indefensió jurídica per a les persones amb discapacitat.

5. BIBLIOGRAFIA

5.1. Fonts doctrinals

Carrión Olmos, S. (2015). La prodigalidad: una visión general. *Cuadernos jurídicos*, 2015, número 1. Recuperat de: <http://hdl.handle.net/10550/44361>

Fernando Benavides López, Á. (2013). Modelos de capacidad jurídica: Una reflexión necesaria a la luz del art. 12 de la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad [Doctoral dissertation, Universidad Carlos III de Madrid]. Recuperat de: <https://e-archivo.uc3m.es/rest/api/core/bitstreams/5de4316d-7cb0-45f5-9bc5-799301a76ab1/content>

Fillat Delgado, Y., Pinar Álvarez, A. (s.d.). Estudio sobre la situación de la tutela de las personas adultas con discapacidad intelectual en España. *Centro Español de Documentación sobre Discapacidad (CEDD)*. http://riberdis.cedid.es/bitstream/handle/11181/5266/Estudio_tutela_discapacidad_intelectual.pdf?sequence=1

García García, E. (1999). Derechos humanos y calidad de vida. *Tecnos*. <https://hdl.handle.net/20.500.14352/61095>

García, F.M. (2023). Incapacitación judicial en España tras la última reforma legal. *Legal Today*. Recuperat de: <https://www.legaltoday.com/opinion/articulos-de-opinion/incapacitacion-judicial-en-espana-tras-la-ultima-reforma-legal-2023-01-02/>

- Gutiérrez Calles, J.L. (2020). El régimen fiscal del Guardador de Hecho surgido de la Convención Internacional de Naciones Unidas sobre las personas con discapacidad. *Revista Quincena Fiscal*, num. 3/2021 parte Estudios.
- Martín Azcano, E. M. (2018). Capacidad capitular de las personas con trastornos mentales. En *Aranzadi civil-mercantil*. Revista doctrinal. Thomson Reuters Aranzadi,.
- Oficina del Alto Comisionado de Naciones Unidas Derechos Humanos. (2014). Convención sobre los derechos de las personas con discapacidad - Guía de formación. *Serie de capacitación profesional N° 19*. Recuperat de: https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/CRPD_TrainingGuide_PTS19_sp.pdf
- Szmukler G, Daw R, Callard F. (2014) Mental health law and the UN Convention on the rights of Persons with Disabilities. *Int J Law Psychiatry* doi: 10.1016/j.ijlp.2013.11.024. Epub 2013 Nov 23. PMID: 24280316; PMCID: PMC4024199. Recuperat de: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24280316/>
- Urizarbarrena Pérez, X. (2021). Crónica de jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos, *Revista de Derecho Comunitario Europeo*, 70, 1121-1140. doi: <https://doi.org/10.18042/cepc/rdce.70.09>

5.2. Fonts legislatives

Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

Decret-Llei 19/2021, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el Codi civil de Catalunya a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat, DOGC (2021).

Decret 306/2006, de 20 de juliol, pel qual es dóna publicitat a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, DOGC (2006).

Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, 8307 DOGC (2020).

Llei 25/2010, del 29 de juliol, del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, DOGC (2010). [Text original]

Protocolo facultativo de la Convención sobre los Derechos de las personas con discapacidad (2006).

Real Decreto 1276/2011, de 16 de septiembre, de adaptación normativa a la Convención Internacional sobre los derechos de las personas con discapacidad., BOE I. Disposiciones generales (2011).

5.3. Altres fonts

Abogacía Española Consejo General. (2012). *Derechos Humanos y discapacidad: un compromiso de la Abogacía Española*. Recuperat de:

<https://www.abogacia.es/actualidad/especiales/discapacidad/>

Ajuntament de Barcelona. (2021). *Protocol d'actuacions davant situacions de discriminació per racisme*. Recuperat de:

<https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-no-discriminacio/sites/default/files/PROTOCOL%20racisme%20BCN-DEFINITIU.pdf>

Delegación del CERMI. (2020). *Derechos Humanos y discapacidad - Informe España 2019*. (2019; Colección Convención ONU). Recuperat de:

<https://back.cermi.es/catalog/document/file/636120e9ecc2b.pdf>

Dincat, Plena Inclusió Catalunya. (2022). *Guia per entendre les noves lleis sobre capacitat jurídica*. Amb el suport de Generalitat de Catalunya i Fundación Once.

Recuperat de:

https://www.dincat.cat/wp-content/uploads/2022/02/guia-jur%C3%ADdica-LF-Referma-Capacitat-Jur%C3%ADdica-dincat_CAT_WEB.pdf

Espiñeira Soto, I. (2015). Comentario a la Sentencia del Tribunal Supremo, Sala de lo Civil de fecha 13 de mayo de 2015, número de resolución 244/2015 [Comentario]. *Notarios y Registradores*. Recuperat de:

<https://www.notariosyregistradores.com/web/secciones/aula-social/articulos-a-s/sentencia-de-incapitacion-un-traje-a-medida/>

Fresno García, J.M., Ruiz Villafranca, R., Fillat Delgado, Y. (2022). *Análisis sobre la situación de los derechos de las personas con discapacidad e identificación de retos de futuro*. Real Patronato sobre Discapacidad y Ministerio de Derechos Sociales y Agenda 2030. Recuperat de:

<https://www.siiis.net/documentos/ficha/582333.pdf>

Gomá Lanzón, F. (s.d.). Una visión práctica de la Ley 8/2021, de 2 de junio, sobre personas con discapacidad. *El Notario del Siglo XXI*. Recuperat de:

<https://www.elnotario.es/opinion/opinion/11767-una-vision-practica-de-la-ley-8-2021-de-2-de-junio-sobre-personas-con-discapacidad>

Observatori de les Discriminacions a Barcelona. (2022). *Informe de l'Observatori de les Discriminacions a Barcelona 2021*. Centre de Recursos en Drets Humans Oficina per la No Discriminació. Recuperat de:

<https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-no-discriminacio/ca/observatori-discriminacions>

Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas. (2013). *Procedimientos para presentar denuncias individuales en virtud de tratados de derechos humanos de las Naciones Unidas*. [Folleto informativo N° 7, Rev. 2]. Recuperat de:

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/FactSheet7Rev2sp.pdf>

Real Academia Española. (2014). *Diccionario de la lengua española*, 23.ª ed., [versión 23.7 en línea]. Recuperat de: <https://dle.rae.es>

Simarro García Abogados. (2023). *La incapacitación judicial en España tras la reforma legal*. Recuperat de: <https://simarroabogados.com/blog/incapacitacion-judicial/>

5.4. Taula de jurisprudència

- a) Tribunal Europeu de Drets Humans, Cas Caamaño Valle contra Espanya, aplicació número 43564/17, d'11 de maig de 2021.
- b) Sentència del Tribunal Suprem número 341/2014, d'1 de juliol de 2014.
- c) Sentència del Tribunal Suprem número 244/2015, de 13 de maig de 2015.
- d) Auto del Tribunal Suprem número 6634/2023, de 24 de maig de 2023.
- e) Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12582/2023, de 16 de novembre de 2023.

- f) Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12780/2023, de 28 de novembre.
- g) Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12722/2023, de 29 de novembre de 2023.
- h) Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona número 361/2024, de 17 de gener de 2024.
- i) Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 10868/2023, de 10 d'octubre de 2023.
- j) Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12173/2023, de 27 de novembre de 2023.
- k) Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 12155/2023, de 30 de novembre de 2023.
- l) Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 13316/2023, de 14 de desembre de 2023.
- m) Auto de l'Audiència Provincial de Barcelona número 7/2024, de 10 de gener de 2024.

S'ha utilitzat pel present treball diverses tipologies de resolucions judicials, no solament sentències, donat que l'anàlisi es centra en una llei de l'any 2021 a Catalunya, i en conseqüència el temps i l'espai són considerablement acotats.